

СТАНОВИЩЕ

От: *Доц. д-р Христо Георгиев Сирашки;*
Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов;
Научна специалност: „Социално управление“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по професионално направление 3.7. Администрация и управление, докторска програма „Управление“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Ралица Христова Кушева*
Тема на дисертационния труд: *„Внедряване на система за управление на строителни отпадъци чрез дигитални решения“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1343/25.05.2023 на Заместник-ректор по научноизследователска дейност и международно сътрудничество на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Управление“*, факултет *„Управление и администрация“* на УНСС по *научна специалност „Социално управление“*, докторска програма *„Управление“*, съгласно Заповед на Ректор на УНСС №1547/07.06.2022 г. Обучението е осъществено в *самостоятелна форма на подготовка* през периода 30.05.2022г до 05.05.2023г.. Ралица Кушева има магистърска степен по Бизнес администрация от УНСС и магистърска степен по Строителство на сгради и съоръжения от УАСГ гр. София. Професионалният опит на Ралица Кушева започва от 2018 г. като Продуктов мениджър, първо във фирма Raynetics, след това от 2019 г. една година в компания Tarya Fintech, и от 2020 г в глобална технологична компания Team Viewer Germany GmbH.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд, с обем от 162 стандартни страници, се състои от уводна част, изложение в три глави, заключение, използвани литературни източници и приложения. Обемът е оптимален и балансиран в съдържателно отношение. В изложението са представени 49 графики и 12 таблици, които

онагледяват и допълват текста. Библиографията включва общо 112 литературни източника, в това число 29 на български език и 83 на английски език.

Темата на дисертационният труд е актуална и значима, тъй като управлението на строителните отпадъци е в пряка връзка с концепцията за устойчиво развитие и върху нея се балансират приоритетите в развитието на съвременната цивилизация. Тъй като сме изправени пред сериозното предизвикателство да се осигури здрава среда за живот. Всичко това е от съществено значение за подобряване качеството и условията на живот. Нарушените баланси в природата могат да бъдат възстановени с подходящи технологии, но за съжаление у нас все още няма достатъчен капацитет за рециклиране на строителни отпадъци. Посочват се множество проблеми, свързани с липсата на национална информационна система за строителните отпадъци, тяхното управление и „материално оползотворяване“.

Целта на изследването в дисертационния труд е формулирана ясно и конкретно, успешно е декомпозирана в пет изследователски задачи. Считам, че изследователските задачи поставени от докторанта са изпълнени в дисертационния труд.

Обектът и предметът и обхвата на изследването са дефинирани коректно в увода.

От списъкът с използвана литература проличава целенасоченост на научното изследване, а броят на източниците приемам за достатъчен. В дисертационният труд литературните източници са цитирани коректно.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В дисертационният труд проличават знанието и умението на докторанта по темата, познаване в дълбочина на изследвания проблем и авторовото мнение по темата. Направен е анализ на състоянието на проблема, свързан с отговорното управление на отпадъците и тяхното материално оползотворяване. Прави впечатление детайлният критичен анализ на автора относно действащата нормативна уредба за устойчиво управление на ресурсите. Обобщени са и представени детайлно тенденциите по изследваната проблематика в ЕС. С научна прецизност са представени изводи и обобщения на автора. Изведени са особеностите и съществуващите проблеми в нашата страна. Проведено е изследване на процесите по управление на строителни отпадъци, които са обект на дигитализация. Умело и точно се борави с методологията, което проличава от нагледно представените резултати на авторовото изследване по темата на дисертационния труд. Практико-приложният характер на изследването е свързан с прототипа на дигиталната система и представянето на неговата функционалност в глава трета.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам заявените от докторанта приноси на дисертационния труд. Представената справка в автореферата обективно отразява научните и научно-

приложни приноси, значими за изследваната област, както следва: научни приноси - направен е литературен обзор на българската нормативна уредба и на релевантни европейски директиви, свързани с управлението на строителни отпадъци, представени са и изследвани добри практики от европейски държави. Научно-приложните приноси са свързани с провеждане на две емпирични изследвания с цел събиране на първични данни и извеждане на препоръки за стопанската практика, разработен е дигитален прототип на система за оптимизиране управлението на строителни отпадъци в България и е извършена верификация на прототипа в практиката.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В материалите по защитата докторант Ралица Кушева представя 4 броя публикации, с които е направила публично достойние основните идеи и научните си достижения в дисертационния труд.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отговаря на изискванията и достоверно отразява цялостното съдържание на дисертационния труд и научните приноси на докторанта.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки и въпроси към автора.

8. Заключение

Дисертационният труд на тема „Внедряване на система за управление на строителни отпадъци чрез дигитални решения” представлява актуално и задълбочено изследване. Въз основа на посочените достойнства, научни и научно-приложни приноси давам положителна оценка на дисертационния труд и подкрепям присъждането на образователната и научна степен „доктор” на Ралица Кушева в професионално направление 3.7. Администрация и управление, ДП „Управление“.

21.07.2023 г.

гр. Свищов

Подпис:

(доц. д-р Христо Сирашки)

OPINION

By: *Assoc. prof. Hristo Georgiev Sirashki, PhD;*
D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov;
Scientific major: Social Management

About: dissertation thesis for awarding an educational and scientific degree of doctor in the professional field 3.7. Administration and Management, Doctoral Programme “Management” at the UNWE.

Author of the dissertation thesis: *Ralitsa Hristova Kusheva*

Topic of the dissertation thesis: *Implementation of a System of Construction Waste Management via Digital Solutions*

Grounds for presenting the opinion: member of the scientific jury in relation to a procedure of defense of the dissertation thesis in compliance with Order No. 1343/25 May 2023 of the Vice Rector for Research and International Affairs of the UNWE.

1. Information about the doctoral candidate

The doctoral candidate was a PhD student in a doctoral programme at the Department of Management, the Faculty of Management and Administration at the UNWE in the *scientific major of Social Management*, doctoral programme Management, in compliance with Order No. 1547/07 June 2022 of the Rector of the UNWE. The candidate was enrolled in an individual course of training in the period from 30 May 2022 to 5 May 2023. Ralitsa Kusheva owns a Master’s Degree in Business Administration from the UNWE and a Master’s Degree in Construction of Buildings and Facilities from the University of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, Sofia. Ralitsa Kusheva’s professional experience begins in 2018 as a product manager, first in the company Paynetics, then, from 2019 in the company Tarya Fintech for a period of one year, and since 2020 in the global technological company Team Viewer Germany GmbH.

2. General characteristic of the presented dissertation thesis

The dissertation thesis has a volume of 162 standard pages and consists of an introduction, argument in three chapters, conclusion, bibliography, and appendixes. As regards the content, the volume is optimal and balanced. The argument presents 49 graphs and 12 tables, which visualize and complement the text. The bibliography comprises a total of 112 literary sources, including 29 in Bulgarian and 83 in English.

The topic of the dissertation thesis is relevant and significant, because construction waste management is directly related to the concept of sustainable development and serves as the basis of the priorities in the development of contemporary civilization. As we face the serious challenge of securing healthy living environment, all this will substantially improve the quality and conditions of life. The disturbed balance in nature can be restored via suitable technologies; however, our country still lacks a sufficient capacity for recycling construction waste. The thesis lists numerous problems related to the national information system of construction waste, their management and “material utilization”.

The aim of the dissertation thesis is formulated clearly and specifically; it is successfully decomposed in five research objectives. I think that the research objectives set by the doctoral candidate have been successfully completed in the dissertation thesis.

The subject, object, and scope of the research are correctly defined in the introduction.

The works cited list shows purposefulness of the research; I accept the number of cited sources as sufficient. The literary sources have been cited correctly in the dissertation thesis.

3. Assessment of the received scientific and science-practical results

The dissertation thesis shows the doctoral candidate’s knowledge and skill in the topic, in-depth expertise of the researched problem and the author’s own opinion on the topic. The author has made an analysis of the problem related to the responsible waste management and their material utilization. What makes impression is the detailed critical analysis of the existing normative base of sustainable resource management. The trends of the researched problem in the EU have been summarized and presented in detail. The author has presented her conclusions and summaries with a remarkable scientific precision. She has brought forward the characteristics and existing problems in our country and has conducted research on the processes of construction waste management. The author works skillfully and precisely with the methodology, which can be seen in the presented results of the author’s own research on the topic of the dissertation thesis. The practice-applicable character of the research is related to the prototype of the digital system and the presentation of its function in Chapter 3.

4. Assessment of the scientific and science-applicable contributions

I accept the contributions of the dissertation thesis announced by the doctoral candidate. The reference provided in the author’s abstract reflects objectively the scientific and science-applicable contributions, which are significant for the researched field as follows: scientific contributions – the author has made a review of the Bulgarian normative base and of relevant European directives related to construction waste management; the author has presented and has researched good practices from European countries. The science-applicable contributions are related to

conducting two empirical studies to collect data and bring forward recommendations for the economic practice; the author has developed a digital prototype of a system for the optimization of construction waste management in Bulgarian and has verified the prototype in the practice.

5. Assessment of the publications on the dissertation

In the materials on the dissertation defense, the doctoral candidate Ralitsa Kusheva has presented 4 publications with which she has made publicly known the main ideas and scientific achievements of her dissertation thesis.

6. Assessment of the author's abstract

The author's abstract meets the requirements and plausibly reflects the content of the dissertation thesis and the doctoral candidate's scientific contributions.

7. Critical notes, recommendations, and questions

I have no critical notes and questions to the author.

8. Conclusion

The dissertation thesis entitled Implementation of a System of Construction Waste Management via Digital Solutions is relevant and insightful research. On the basis of the presented values, scientific and science-applicable contributions, I declare my positive assessment of the dissertation thesis and support the awarding of a scientific degree of doctor to Ralitsa Kusheva in the professional field 3.7. Administration and Management, Doctoral Programme "Management".

21 July 2023

Svishtov

Signature:

(assoc. prof. Hristo Sirashki, PhD)